

Csillagásztörténészek a Polariban

Az MCSE csillagásztörténeti honlapja már öt év óta tárja az olvasók elé az egyetemes és a hazai csillagászat történeti érdekességeit. A cikkek keresését, beszerzését, szerkesztését, digitalizálását, közzétételét rendszeresen végzők jelenleg (Balaton László, Csaba György Gábor, Farkas Gábor Farkas, Keszthelyi Sándor, Kovács Sándor, Mizser Attila, Répás Márton, Rezsabek Nándor, Ronecz Tamás, Rosenberg Róbert, Somosvári Béla, Zsoldos Endre) 12-en vannak. Még ennél is több szerző ír cikkeket, vagy adja át korábban megjelent tanulmányait a csillagászat-történet.csillagaszat.hu honlapnak.

Először csak olyan ötlet merült fel, hogy kerítsünk sort a munkatársak találkozóira, hogy személyesen megismerhessék egymást és megbeszélhessék a teendőket. Később az összejövetelt néhány előadással is kibővíthetőnek gondoltuk. A találkozóra jelentkezők és az ott előadást tartani kívánók nagy száma miatt ebből egy egynapos nyilvános konferencia lett. A Csillagászat Nemzetközi Éve jegyében, a MCSE csillagásztörténeti honlapja munkatársai által szervezett rendezvénynek „Csillagásztörténeti Találkozó 2009” címmel a budapesti Polaris Csillagvizsgáló adott otthont 2009. február 28-án.

A megnyitót 10 órakor Mizser Attila, az MCSE főttkára tartotta. Üdvözölte az öt éves honlapot. Megemlékezett a távcsöves csillagászat 400 éves évfordulójáról. Bemutatta Galileo Galilei távcsövét, illetve annak megvásárolható és papírból összeállítható hasonmását. A hosszú cső összeállítása már önmagában élményt adott, pláne amikor az egyszerű optika a Hold krátereit és a Vénusz fázisát is megmutatta. A résztvevőket ugyan csak üdvözölte Rezsabek Nándor, a csillagásztörténeti honlap főszerkesztője, aki az előkészítést és a szervezést végezte.

Csaba György Gábor tartotta az első előadást „Galilei – 400 éves a távcső” címmel. Képek nélkül, csak az élő beszédre

hagyatkozva, de nagy lelkesedéssel, átéléssel ismertette Galilei életét, munkásságának fontosságát. Kitérve az akkori kor eszméire és téveszméire, melyek között a távcső sok mindent tisztázhatott.

Pásztor Emília „Bronzkori csillagászat? égitestek és égi jelenségek hatása az őskori társadalmakra” címmel már sok képen vetítette az ég csillagászati vagy légköroptikai jelenségeit. A Kárpát-medencében a kőkor és a bronzkor nem hozott létre hatalmas megalitokat vagy rejtélyes sziklarajzokat, pedig az itt élő embereket ugyanolyan természeti jelenségek élményei érték, mint tőlünk nyugatabbra. Meg kell elégednünk a régészek által kiásott leletek némelyikén a stilizált égitest-ábrázolásokkal. A házaknak és síroknak az égtájakra vagy más nevezetes irányokba tájolása sem egyértelmű: néhol megtörtént, más helyen és máskor nem. A Közép-Európa egy részén (Alsó-Ausztria, Dél-Szlovákia, Dunántúl) kutatott, szám szerint 50 körüli neolitikus körárkok némelyikének kijáratí része a nyári vagy a téli napforduló irányába mutat. A bronzkor csillagászata olyan lehetett, mint a közelmúlt népi csillagászata: a mindennapos égi látnivalókhöz, ritka természeti tüneményekhez a nép egyszerű magyarázatokat, hiedelmeket és szokásokat kapcsolhatott.

Szoboszlai Endre „Vallások szerepe a régi idők csillagászatában – iszlám és jezsuita tudósok” címmel nagyrészt az iszlám vallásról beszélt, amelynek a legfőbb öt előírása közül három igényelt csillagászati segítséget. A napi ötszöri ima ideje az időmérésre vonatkozott, a ramadán szabályrendszere a naptárkészítést, a Mekka irányába fordulás pedig a földrajzi helymeghatározás pontosítását követelte meg. Az előadó egy imaszöveget is bemutatott, amelyen beépített Mekka-iránymutató is szerepelt. Röviden beszélt még a jezsuiták tudományos és csillagászati szerepéről. A szünetben a közös

csoportkép készítésére és kötetlen beszélgetésre került sor. Ezután újabb két előadást hallhattunk.

Kopernikusz „Az égi pályák körforgásáról” (De revolutionibus orbium coelestium) című főművéről Arthur Koestler azt írta 1959-ben az *Alvajárókban*, hogy a „könyv, amelyet senki sem olvasott”. A csillagásztörténész Owen Gingerich ennek hatására, több évtizedes kutatással kézbe vette és megvizsgálta a könyvnek a világon meglévő összes, csak-

1543-as kiadásból egyik Budapesten, a másik Debrecenben, a harmadik Kolozsváron, a negyedik Brassóban ma is megvan. Az előadó mindezekről hamarosan egy hosszabb könyvtudományi tanulmányban számol be. (Keszthelyi Sándor rövid kiegészítést tett, hogy Kopernikusznak nemcsak a nyomtatott művei jutottak el hazánkba, hanem maga az eredeti kézirat is, ráadásul két alkalommal. Először Rheticus hozta magával Kassára, később Comenius hozta el Sárospatakra.

A csillagásztörténeti találkozó résztvevői a Polaris terasán

nem 600 példányát. Kutatómunkájáról – és a könyvek sorsáról – könyveket írt, ezekben bizonyította, hogy a könyv 1543-as és 1566-os kiadása sok tudóshoz és hírességhez eljutott, akik Kopernikusz könyvét igenis forgatták, jegyzetekkel látták el. Gingerich Magyarországon is járt, de ránk vonatkozó katalógusa nem teljes. A könyvtáros Farkas Gábor Farkas a Kárpát-medencében meglévő, vagy valamikor létezett „kopernikusok” keresésébe fogott. Eddigi eredményeit ismertette velünk „A magyar Kopernikusz-vadászat” címmel. 18 valamikori magyarországi könyvpéldány nyomára jutott, melyek nagy része ma már nem lelhető fel. Az

Végül Prágán keresztül a mai helyére, Krakóba került.)

Horvai Ferenc „Nagy Károly csillagászata” című előadása arról a magyar tudósról szólt, akit egykor az Egyesült Államok elnöke személyesen fogadott. Reformkorunk jelentős alakja politikusként, feltalálóként, újságíróként, közgazdászként működött. Magyar felirátú földgömböket és éggömböket tervezett és készített a hazai iskoláknak. Bicskén csillagvizsgálót épített, de a szabadságharc közbejötté miatt nem tudta működtetni. Az ebédszünetben a bőséges szendvics és sütemény fogyasztása mellett újabb eszmecekre kerülhetett sor. Sőt a Kulin-émlékiál-

lítást is megtekinthettük főtktári vezetéssel. Utána még két előadás következett.

Druga László „Megjelent „A csillagászat-történet és Szlovákia” című könyv” című előadásában a kötet születésének körülményeit beszélte el. 1969 óta érdeklí a csillagászat története. Tíz éven keresztül gyűjtötte az adatokat, és 2006-ra megírta a könyvet. 2007-ben kinyomtatták, de csak 2008-tól kezdhették el ajándékként terjeszteni. Az előadó PDF-ben kivétette és részletesen ismertette a könyv egyes oldalait. A szép kiállítású albumot 400 illusztráció díszíti.

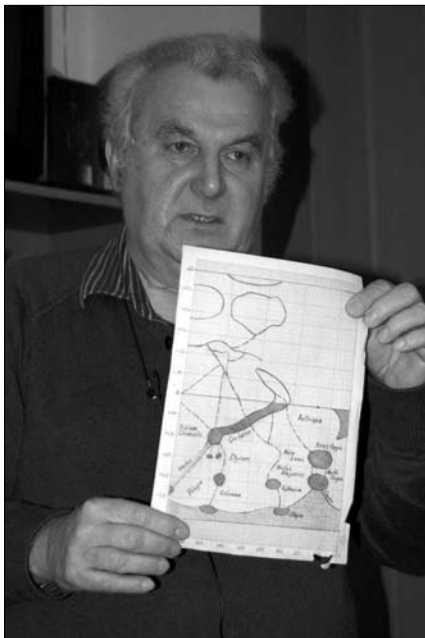
Somosvári Béla „Fényi Gyula és a róla elnevezett miskolci csillagda” előadásában először a jezsuita csillagász, Fényi Gyula életét és kalocsai munkásságát ismertette. A Miskolcon 1994-re felépült jezsuita gimnázium Fényi Gyula nevét vette fel, így a miskolciak javasolták, hogy az intézménynek legyen kis csillagvizsgálója is. Ez a fiúkollégium tetején 2001-ben megvalósult. 2004-től egy 152/1370 Meade APO refraktor is a kupolába került. Ezen kívül az intézmény előcsarnokában került kiállításra a 190/2220 mm-es kalocsai nagy refraktor. A hátralévő időben még három előadást hallhattunk.

Zsoldos Endre Schnitzler Jakabról, egy 1636 és 1684 között élt nagyszzebeni polgárról szólt. Az erdélyi szász tanult ember volt és a csillagászat is érdekelte. Több értekezést és könyvet írt. Arról is maradt feljegyzés, hogy csillagászati bemutatókat tartott a nagyszzebeni piactéren.

Keszthelyi Sándor „Csillagvizsgálóink az építészet szemszögéből” című előadása az építész szemével vette sorra régi csillagdáinkat (Eger, Gyulafehérvár, Buda, Gellért-hegy, Bicske, Ógyalla, Kalocsa, Herény, Kiskartal, Sváb-hegy, Piskés-tető). Helyüket, adataikat, tervezőjüket, építőjüket, építészeti stílusukat mutatta be sok kép segítségével. A program szigorú időkorlátozása miatt elkészített előadásának csak a feléig (Bicskéig) jutott el.

Mátis András „Egy csillagászati szakkör a CSILI-ben a '60-as években” címmel a Budapest XX. kerületében, Pesterzsébeten álló Csili Művelődési Központ történetére (a

Csili név az intézmény helyére utal: Csillag utca 2.), és az 1960-as években ott működő szakkörök közül a csillagászatira emlékezett vissza. Az előadó fiatalságának eseményeit személyes hangon idézte vissza. Sok korabeli újságot, folyóiratot, plakátot mutatott meg, és számos fényképet vetített a szakkörrel és az ottani távcsővel kapcsolatban. Ezzel zárult a rendezvény 17:20-kor.

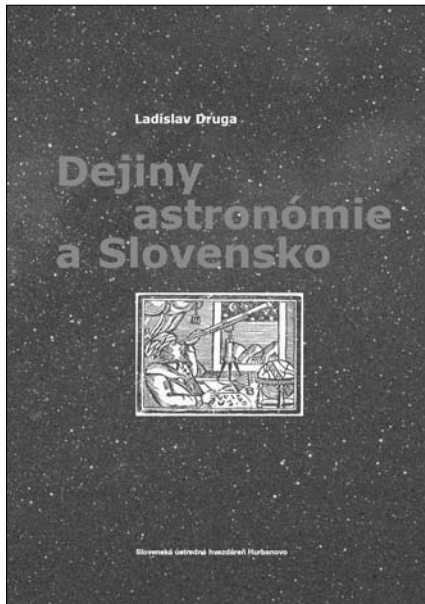
Mátis András és a Mars-térkép

A közönség és az előadók örömmel jöttek el (Ponori Thewrewk Aurél, Barlai Katalin és Sragner Márta előadása is programban volt, ám ők különféle okok miatt nem tudtak eljönni.) Az előadók szemében látható volt, hogy szívesen léptek pulpitusra, és kedvvel ismertették speciális témájukat. Ebből egy változatos, színes összeállítás sikerült, amely mutatta a csillagászat-történet – és a csillagászat-történeteszek – sokoldalúságát. Reméljük jövő tavasszal is össze tudunk jönni egy újabb, hasonlóan jó hangulatú találkozón!

Keszthelyi Sándor

A csillagászat története és Szlovákia

Az Ógyallán 1946-ban született, ott élő és a csillagvizsgálóban dolgozó Druga László – több évtizedes adatgyűjtés után – 2002–2006-ig feldolgozta mindazt, ami a csillagászattal kapcsolatban Szlovákia területén történt. Munkálkodásának eredményeként jókora képes albumot kaphat kezébe a csillagászat története iránt érdeklődő (Ladislav Druga: *Dejiny astronómie a Slovensko*. Bratislava, 2006. Slovenská ústredná hviezdárna Hurbanovo. 443 oldal.). A könyv 2006-ban került nyomdába (ezért viseli a 2006-os évszámot) és 2007 elején történt a nyomtatása. A kiadó csak 2008 közepén döntötte el a terjesztés módját: könyváruis forgalomba nem kerülhet, ajándékként kaphatják az érdekeltek.

A könyv címlapja

A könyv első része (12–85. oldal) az egyetemes csillagászat fejlődéstörténetét mutatja be. A csillagászati felfedezések születését, az

ismeretek elterjedését mutatja meg, amelyek természetesen Szlovákia területére is eljutottak előbb vagy utóbb. Ezekon az oldalakon az átlagos olvasó ismereteket kap a csillagászat több évezredes folyamatairól, világképeiről, neves személyiségeiről.

A kötet szerzője, Ladislav Druga (balra) és Eugen Gindl, a *Kozmos* c.csillagászati folyóirat főszerkesztője a kötet 2008. áprilisi bemutatóján, az Ógyallai Csillagvizsgálóban

A mű második, legterjedelmesebb része (86–299. oldal) szól Szlovákia és a csillagászat kapcsolatáról. Szlovákia csillagászata alatt a mai Szlovákia területén folytatott csillagászat és a Szlovákia területéről származó tudósok által folytatott csillagászat értendő, mindkét esetben a nemzetiségre való tekintet nélkül. A legősibb, több ezer éves kör alakú rondelláktól (körárkoktól) kezdve a középkori és újkori csillagászaton át egészen a XX. század professzionális és amatőr csillagászáig bemutat mindent, ami ezen a területen történt. Szó esik a reneszánsz, a reformáció, az ellenreformáció, a katolikus és a protestáns iskolarendszer csillagászati kapcsolódásairól, az obszervatóriumok építéséről, a

műszerek tökéletesítéséről, a tudományos és népi könyvnyomtatásról. Ez a történet ezer szállal kapcsolódik Közép-Európa változatos történelméhez, és természetesen a környező országokhoz. Igen sok a kapcsolat Magyarországi csillagászatához: a Mátyás király által alapított pozsonyi egyetemre hívott csillagászok, a Felvidéken működő tudósok sora, a Pázmány Péter alapította nagyszombati egyetemen oktató és kutató csillagászok, Sajnovics János, Hell Miksa, Mikoviny Sámuel, Segner János András, Zach Xavér Ferenc,

Részlet az ógyallai csillagvizsgáló kiállításából

Konkoly Thege Miklós és az Ógyallán dolgozó számos neves csillagászunk csak a főbb szereplők. Az imponáló névsor az 1941-ben Losoncon született Balázs Lajos csillagással zárul. A mai Szlovákia területén tevékenykedő csillagászok névsora, életrajza, gazdag fényképanyaga kivételesen gazdag gyűjtemény! A szlovákiai csillagászat történetét a népi csillagvizsgálók, az ismeretterjesztésben működő személyiségek bemutatása és az amatőrcsillagászati tevékenység ismertetése zárja. A szerzőnek a könyv anyagához értékes segítséget nyújtott – többek között – Bartha Lajos és Vargha Domokosné.

A kötet szövege valamennyi várost és települést a mai szlovák hivatalos helységnévtár szerint közli. Ugyancsak a mai hivatalos szlo-

vák helyesírásnak megfelelően írja le valamennyi szereplő nevét (például: král Matej Korvin, Peter Pázman, Frantisek Borgia Kéri, Ján Sajnovic, Maximilián Hell, Mikuláš Konkoly-Thege, Ernest Massányi, Antal Tass, Lajos Terkán stb.).

A kötetet igen átfogó, informatív és gazdag képanyag kíséri. Térképek, rajzok, időrendi grafikonok, ritka régi metszetek, égi jelenségek képei, csillagvizsgálók épületei, csillagászok arcképei, könyvek címlapjai hemzsegenek a könyvben, így ha valaki egyetlen szót sem tudna szlovákul, akkor is gyönyörűség az album végiglapozása! Megjegyzendő: alkalmam volt látni a szerző számítógépén a kiadás előtti időszakban a begyűjtött illusztrációkat (4000 képet), melyeknek csak töredéke (400 fénykép) kerülhetett a kiadványba.

A kötet harmadik része (300–440. oldal) az adatbázisoké. Régi krónikákban közölt csillagászati jelenségek leírásai (közülük jó pár magyar nyelven is olvasható). Csillagászat-történeti kislexikon. A könyvhöz felhasznált irodalomjegyzék (ebben is sok a magyar nyelvű forrásmunka). A neves csillagászok és amatőrcsillagászok alapvető életrajzi adatai. Csillagászati alapismeretek.

Érdekes táblázatos összeállításokat láthatunk még. A Szlovákiával kapcsolatos üstökösök, kisbolygók, holdkráterek táblázatai. Az 1990 és 2006 között Ógyalláról szervezett 11 teljes napfogyatkozás expedíció adatai. Az 1954 és 2006 között Tátralomnicről szervezett 18 teljes napfogyatkozás expedíció adatai. A pozsonyi és a kassai egyetemen végzett csillagászok név- és adatsora. Kedves és értékes adatbázis még a Szlovákia területén lévő 172 napóra alapvető jellemzői, melyet 15 színes képpel illusztráltak. A könyvet angol, magyar és német nyelvű, egy-egy oldal terjedelmű összefoglaló zárja.

A csillagászat története iránt érdeklődők nevében gratulálunk szlovák barátainknak ehhez a szép és értékes könyvhöz! Kiváló munkájáért hálás köszönetünk Druga Laci barátunknak!

Keszthelyi Sándor

Karinthy Frigyes

EZERHATSZÁZHARMINCHÁROM JÚNIUS 22.

Levél a colosseum egyik köve alatt

Ezt a pár sort röptiben vetem erre az enyves vászondarabra
 Amit itt találtam a Colosseum vén kövei között
 Írószerszám sincs nálam megteszi az ólomdarab is
 Kijöttem kicsit sétálni magamban a szabad levegőre
 Sok hónap után először egyedül milyen jólesik a csönd
 Most nem akarok fogalmazni ravasz mondatokat
 Öreg ember vagyok fáraszt a szórend és szillogisztikai szabály
 S mennyit kellett gyötörnöm agyam hónapokon át
 Helyes válaszokon hogy ki ne bujjon belőlük a szög
 Amikben megakad Messer Gaspari di Santa Croce
 Okos ember ez a Santa Croce de milyen vékony az ajka
 És még most sem tudom a szeme színét homályos az a terem
 Milyen gyötirelem volt sokáig másra gondolni mint amire szeretek
 Talán jobb lett volna mégis inkább a kínpad amire céloztak finoman
 És igazán gyengéd és tapintatos szavakkal meg kell adni
 Mellőzve a részleteket de azért én élénken láttam a pincét
 A bokacsavarót s a spanyol csikót nem való az már nekem
 Ó de azért talán épp oly boldog lettem volna utána
 Mint most hogy firkálhatok fejtörés nélkül és szabadon
 De kinek is firkálom most döbbenek rá hiszen ez nem tudomány
 S nem tudok senkit akinek küldeném mint levelet
 Kepler úrral hallom bajok vannak Tübingában ezek a
 Protestánsok csillagi dolgokban szintén nem kedvelik a tréfát
 S a Dialoguson kívül is égettek még néhány füzetet
 Sir Verulami Bacont Londonban senki se bántja
 Mégis önszorgalomból legutóbb lelkesen csatlakozott
 Gúnyos szavak villámaival sujtva le Copernicusra
 Ostoba szájhős Bacon pocsek-rossz a fizikában
 De filozófiát halandzsászni tud elég szépen és ügyesen
 Bezzeg nem tetszett neki már akkor a pisai kísérlet
 Amitől ma is forog sírjában a vén szoknyabolond Aristoteles
 Forog mint... de talán hagyjuk egyelőre a forgást
 Ebből is az jön ki hogy még gondolatba' se tudnék
 Társalogni vidoran senkivel most a messze világon
 Ha csak Livia lányom... nem meg se látogatott
 Vagy talán Vincenzio örök bánatom semmiházi kölök
 Nem igazán hová címezzem vén szívem dobogását
 Még se motyoghatok magamban mint a bolond
 Gyónni sem voltam azóta meg kell szabulnom
 Ettől az undokságtól itt valahol a lelkem alatt
 Ami összefutott benne mikor odaírtam a kézjegyemet
 „Róma ezerhatszázharminchárom június huszonkettedikén

Esküszöm és fogadom eme szent könyvön tartva kezem
 Hogy megbántam... és gyűlölöm... és átkozom... és visszavonom...
 S eretnekségnek... és tévedésnek... s hibásnak ismerem el...
 S alávetem magamat... amit rendelt a Szent Hivatal
 Isten is úgy segíjen... Szórolj szóra... fentnevezett Galileo Galilei”
 Nem nem hagyjuk ezt homlokom hiába rázom és gyömöszölöm
 Ebben a hangnemben senki nem érti beszédem
 Aki él és élt valaha és megszokta a szónoki formát
 A tiszta vita bölcs és hagyományos keretét
 Jaj nincs senki társam ehez immár akihez jajszóval jajongjak
 Nem is szó csak dadogás és vén szememből a könny
 Oh jaj csak te vagy már énnekem süket és néma Megnemszületett
 Ki nem is sejtéd még önmagad távoli szép unokám
 Messze századok múltán aki rothadt csontjaimon
 Illansz tova fürgén könnyű gépparipán
 Hát ide hallgass mert teneked szól e kusza pár sor.
 Ha leírtam elrejttem itt számodra a kövek alá
 Vedd kézhez majd mikor eltakarítod ezt a romot
 Hogy ide építsd a szép Embersas isteni fészket
 Unokám te édes testvérem pajtás víg cimbora drága barát
 Ismerős nekem már egyedül csak te itt e világon
 Ugye ismersz ugye látod ugye tudod mi fáj nekem itt
 Miért nem tudom én megmagyarázni ezeknek
 Hogy miként vág össze amit tettem a Tett és amit szóltam a Szó
 Ugye érted ugye hangod e hang ugye nem kell ez írást
 Villámló szikrakövév lelkemnek szóni szonettbe
 Zegzugosan ahogy pattan úgy kapja el könnyű szíved
 Ugye így lesz nálatok is ugye nem lesz ennyi teher
 Be jó társalogni veled máris könnyebb a lelkem
 Be nem szól vissza szavad s ha szól majd már nem hallja fülem
 Visszhang aki vagy időben a sápadt Neptunuszon
 (Jobb már nekem szólni süket falhoz mint fülhöz mely érti de rosszul)
 Ó miért nem nyujthatod át az Időn testvéri kezéd
 Miért nem rántsz át ezen az árkon odaát jobb lenne nekem
 Otthonosabb igazibb egyszerűbb és helyesebb
 Én képzeletemben úgylis gyakran járok már tífélétek
 Nyelveteket tanulom s megszokom uccáitokat
 Lassú már nekem a hintó ami vár rám a Tiberisznél
 Hogy villájába vigyen Toscana jó hercege innen
 Öreg vagyok én nincs időm türelmetlenül topogok
 Iszákom üres oda becsületem nem kellek a kornak
 Küldjetekek át értem egy olyan gépmadarat
 Ami van nektek vagy üzenjetekek sok tengeren át
 Azzal a kürttel amit mindenütt hallani mindig
 Bolond és bölcs egyszerre hallja nem tudom mi a neve
 Vigyetek el innen rosszul érzem magam itthon
 Szidnak engem és fenyegetnek és figyelnek az öregek
 S a fiatalok azt mondják hogy rühes és gyáva vagyok
 Ott kellett volna gebednem szerintük tömlöc fenekén

Vagy száraz bőrömet máglya felett pörköltetni ropogva
 Egyik a Szent Tébolj másik a Józán Egészség
 Kífordult szem és alattomos és ostoba szürke mosoly
 Könnyű nekik mit bánják ők mit hoz a holnap
 Csak ma legyen friss tyúk cifra zsoldos szajha szerető
 S könnyű Neked is tudós unokáim ott a jövőn túl
 Te már tudod amit én nyugtalanul állítok csak
 Hogy mindegy úgylis most egyelőre pár századon át
 Nem fontos ki forog mi forog s mitől dagad és száll le a tenger
 Hasztalan és szép színpadára a csillagos égnek
 Dübörögve húzzák le a kárpitot és a redőnyt
 Kezdődik a régi és mindig új hajcihő ideleenn
 Lám csak a burkus egy fuvolát fú tegnap óta a frankkal
 Henrik markába röhög tudja hogy hamis a hang
 Mit bánja ki bánja e hős és nagyszerű tornán
 Mely e világnak új Sándort és Cézárt adott kegyesen
 Távoli napok és bolygók dolgában mi igaz mi nem igaz
 Fáradt vagyok én pajtás jó lenne pihenni nekem
 No adj nekem kis helyet ott ahol ülsz hadd ülök le
 Tartsd ide a füled nézz körül senkise hallja
 Gyorsan megsúgom az igazat hisz tudod úgylis
 Szükséged nincs rá de én hadd könnyíték magamon
 Hát persze hogy úgy van hát persze hogy mozog a Föld
 Hát persze hogy szent eskümből egy szó sem igaz
 Hát persze hogy nem nekik hogy nekem volt igazam
 S csak kezem írta alá azt a gonosz kutyabórt
 De most hajolj még közelebb és tudd meg a titkot
 Nem is a kárpit s nem is a máglya ijesztett
 Hajladozva mélyen bűnbánón és becstelenül
 Ó volna bár máglya lángolva elégni fölötte
 Láng magam is Élő Szellem Ifjúság és Jövő és Szerelem
 E pörgő rohanó Földön ha volna érdemes élni
 Érdemes élni lángolni a lángnak a Szépnek a Jónak
 De érdemes-é?

Pajtás hát persze mozog a Föld
 De nem nekem ám s teneked se csak a kapzsi pimasznak
 A tökfőjőnek aki vígan száguld vele s el se hiszi
 Bár állna meg és dőlné dugába és omlana össze...

